

**POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ZAGWARANTOWANIA PRAWA
DO BEZPIECZNYCH WARUNKÓW ODBYWANIA KARY
POZBAWIENIA WOLNOŚCI**

Streszczenie. Artykuł analizuje zasady prawne i praktykę zastosowania środków bezpieczeństwa w karno-wykonawczej działalności Ukrainy (siły fizycznej, środków specjalnych i broni) do osób znajdujących się w aresztach śledczych i zakładach karnych zamkniętego typu, jak również omawia poparte naukowo środki rozwiązania istniejących w tej dziedzinie problemów.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo, siła fizyczna, środki specjalne, broń, podstawa prawna, utrzymywany pod strażą, skazany na karę pozbawienia wolności, więzienie, personel Państwowej Służby Karno-Wykonawczej Ukrainy.

**SOME FEATURES OF THE RIGHT OF CONVICTED PERSONS TO
ENSURE SAFE CONDITIONS OF SERVING PUNISHMENT IN
FORM OF IMPRISONMENT**

Abstract. In the article analyzes the legal principles and practices in the implementation of penal activities Ukraine safeguards (physical force, special means and weapons) to persons who are held in detention centers and penal institutions of the closed type, and proposed evidence-based to address existing problems in this area

Key words: security; physical strength; special tools; weapons; legal basis; taken into custody; sentenced to imprisonment; penal colony; Penal Service of Ukraine.

**ПРО ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗАСУДЖЕНИХ НА БЕЗПЕЧНІ
УМОВИ ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ**

Анотація. В статті здійснений аналіз правових засад та практики реалізації у кримінально-виконавчій діяльності України заходів безпеки (фізичної сили, спеціальних засобів та зброї) до осіб, які тримаються у слідчих ізоляторах та кримінально-виконавчих установах закритого типу, а також запропоновані науково обґрунтовані заходи щодо вирішення існуючих у цій сфері проблем.

Ключові слова: безпека; фізична сила; спеціальні засоби; зброя; правові підстави; ув'язнений під варту; засуджений до позбавлення волі; виправна колонія; Персонал Державної кримінально-виконавчої служби України

Постановка проблеми. Останні події в Україні (застосування фізичної сили, спеціальних засобів та зброї до активістів Майдану в м. Києві у листопаді 2013 – лютому 2014р.р.) активізували зазначену теоретико-прикладну проблему й у кримінально-виконавчій діяльності, а саме: практика застосування заходів безпеки до ув'язнених під варту в слідчих ізоляторах (далі - СІЗО) та кримінально-виконавчих установах (КВУ) закритого типу (до таких, згідно вимог ст. 11 Кримінально-виконавчого кодексу (КВК) України, відносяться виправні та виховні колонії)) [1], показує, що нерідко персонал Державної кримінально-виконавчої служби (ДКВС) України зловживає цим правом, а,

O. Kolb
*doktor habilitowany nauk
prawnych
profesor katedry
kryminologii
oraz prawa karno-
wykonawczego
Narodowej Akademii
Spraw Wewnętrznych
(m. Kijów, Ukraina)*

*** O. Jaworska**
*doktorant katedry prawa i
postępowania
administracyjnego
Międzynarodowego
Uniwersytetu „Ukraina”
(m. Kijów, Ukraina)*

подекуди, й перевищує свої повноваження при цьому, що в кінцевому результаті приводить до суттєвого порушення прав і законних інтересів як осіб, які тримаються в СІЗО, так і засуджених, що відбувають покарання у виді позбавлення волі [2].

Як встановлено у ході даного дослідження, однією з детермінант, що обумовлює такий стан справ, є неналежне правове забезпечення даного виду кримінально-виконавчої діяльності в Україні, а також недостатня роль науковців у роз'ясненні особливостей правових підстав застосування до ув'язнених під варту та засуджених до позбавлення волі заходів безпеки, у тому числі шляхом детального викладення зазначеного питання, у першу чергу, в підручниках, навчальних посібниках і Науково-практичних коментарях до КВК України та в інших доктринальних джерелах, що й стало вирішальним при виборі теми даної наукової розробки та визначенні її мети і задач.

Стан дослідження. Вивчення наукової літератури показано, що як у радянську добу (до 1991 р.), так і в сьогоденні означеною проблематикою вчені у більшій мірі займаються у межах закритих (конфіденційних) досліджень, що, без сумніву, теж негативно впливало на стан кримінально-виконавчої діяльності в Україні, позаяк їх результати доступними були лише для обмеженого кола фахівців (тільки для осіб, що мають відповідний доступ до державної таємниці) та, у свою чергу, не могли бути предметом наукових дискусій для широкого загалу як спеціалістів у сфері виконання покарань, так і практиків і громадськості. Поряд з цим, варто зауважити, що окремі аспекти даної тематики досліджувались у працях науковців кримінально-виконавчого профілю, а саме: В.А. Бадири, Є.Ю. Бараша, І.Г. Богатирьова, В.В. Василевича, О.М. Джузи, С.В. Денисова, Т.А. Денисової, В. М. Дрьоміна, А. В. Кирилюка, В.О. Корчинського, О.Г. Колба, І.М. Копотуна, В. А. Меркулової, А.Х. Степанюка, В.М. Трубникова, І.С. Яковець, С.Я. Фаренюка та ін..

Проте кількість таких наукових розробок є мізерною, у той самий час, коли теоретико-прикладні проблеми у зазначеній сфері є очевидними та вкрай актуальними з огляду необхідності удосконалення як правових засад, так і в цілому правового механізму застосування до осіб, які тримаються в СІЗО та у виправних і виховних колоніях, заходів безпеки (фізичної сили, спеціальних засобів і зброї).

Виклад основних положень. Необхідність визначення цього питання як окремого завдання дослідження зумовлена принаймні двома обставинами:

– по-перше, законодавчо визначеними особливостями застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї до засуджених у місцях позбавлення (ч. 3 ст. 106 КВК України);

– по-друге, потребою в забезпечення реалізації завдань із запобігання вчиненню злочинів і правопорушень з боку засуджених у місцях позбавлення волі, у тому числі й шляхом уникнення від необхідності застосування персоналом виправних і виховних колоній заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї до засуджених, використовуючи конструктивні особливості обладнання різних за рівнем безпеки колоній та їх структурних дільниць.

Саме шляхом застосування заходів і засобів приборкання до засуджених тільки у виняткових випадках, коли вичерпано всі вербальні та інші методи психологічного впливу на правопорушника, у тому числі використано способи уникнення від необхідності вчинення таких дій персоналом виправних установ. При цьому знання конструктивних можливостей та особливостей обладнання цих УВП для осіб, які залучаються до зазначеного виду оперативно-розшукової діяльності, у тому числі й для проведення спеціальних операцій (їх аналог визначено у ст. 105 КВК України), є обов'язковою вимогою та враховуються при визначенні правомірності застосування заходів фізичної сили, спеціальних засобів і зброї персоналом як виправних колоній, так і підрозділів інших правоохоронних органів.

Таким чином, у цьому випадку вирішуються завдання двоєдиного процесу застосування заходів і засобів приборкання, змістовні елементи якого закладено в

особливостях їх застосування до різних категорій засуджених та в особливостях обладнання колоній і їх дільниць.

Зміст першої обставини, про яку йшлося вище, полягає в тому, що як показало вивчення нормативно-правових актів України з питань застосування до засуджених у місцях позбавлення волі заходів і засобів безпеки, поряд із загальними юридичними підставами, що визначені в законі, передбачено також особливі умови такої діяльності персоналу ДКВС України щодо певних категорій засуджених до позбавлення волі, що, без сумніву, варто враховувати у правозастосовній діяльності та правотворчій і науковій сферах при розробленні заходів, спрямованих на удосконалення правового механізму з цих питань. Зокрема, у ч. 3 ст. 106 КВК України «Підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї» зазначено, що до засуджених неповнолітніх і жінок не застосовується гамівна сорочка. Крім цього, у цій статті Кодексу вказано, що забороняється застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби і зброю до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з вираженими ознаками інвалідності та неповнолітніх, крім випадків вчинення ними групового або збройного нападу, який загрожує життю і здоров'ю персоналу колоній чи інших осіб, або збройного опору.

Аналіз наукової літератури та правозастосовної практики з означеної тематики дослідження дає підстави стверджувати, що такий підхід законодавця України зумовлений наступними обставинами:

1) диференційованим визначенням порядку й умов виконання та відбування покарання у виді позбавлення волі для різних категорій засуджених (ст. 18, 20 розділу 3 Загальної частини, глава 21, ст. 88, 92 та інші Особливої частини КВК України);

2) особливостями фізичного, психічного, психологічного та фізіологічного стану об'єктів правового захисту (у даному випадку – засуджених), про яких йдеться в ч. 3 ст. 106 КВК України;

3) відмінностями обладнання та умов ізоляції засуджених до позбавлення волі у структурних дільницях виправних і виховних колоній (ст. 94–99 КВК України);

4) ступенем суспільної небезпеки окремих типів засуджених до позбавлення волі, а також рівнем безпеки колоній, у яких ці особи відбувають покарання.

Саме тому та враховуючи зміст завдання дослідження, що визначено в назві цього підрозділу дисертації, варто всебічно проаналізувати та встановити суть проблем, які впливають на зазначені вище обставини, а також з'ясувати зміст кожного з термінів, ужитих у ч. 3 ст. 106 КВК України, у якій визначено особливості застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї до окремих категорій засуджених у місцях позбавлення волі.

У науці під особливим розуміють філософську категорію, яка виражається через зміст таких взаємозв'язаних, взаємообумовлених та взаємодіючих понять, як «одиничне», «особливе», «загальне» [3, с. 594].

У Тлумачному словнику В. Даля зазначено, що особливе – це окреме, не загальне; відмінне від інших; інше [4, с. 701].

У Тлумачному словнику української мови про особливе вказано, що це – не таке, як інше; не схоже на інше; характерне лише для певного предмета, явища, особи [5, с. 305].

З філософської точки зору, одиничне, особливе, загальне – це такі категорії, що відображають діалектичну єдність і відмінність між речами та явищами дійсності. При цьому одиничне (окреме, індивідуальне) фіксує окремі речі та явища, які характеризуються відповідними просторовими й часовими межами, відповідною якістю. Загальне виражає об'єктивно існуючу спільність між предметами, явищами та процесами в межах конкретної якісної визначеності та не існує поза одиничним. У категорії особливого відображається момент діалектичної єдності загального й одиничного, а особливе виступає як конкретний вияв загального [3, с. 560].

Відповідно до зазначених методологічних засад та враховуючи те, що в главі 21 КВК України визначено особливості відбування покарання у виді позбавлення волі неповнолітніми засудженими, у даній науковій розробці це стало одним із завдань дослідження. До того ж у главі 21 КВК України законодавець лише фрагментарно назвав ці особливості в певних нормах, а саме у: 1) ст. 143 «Особливості відбування покарання у виховних колоніях»; 2) ст. 144 «Заходи заохочення, що застосовуються до засуджених неповнолітніх»; 3) ст. 145 «Заходи стягнення, що застосовуються до засуджених неповнолітніх»; 4) ст. 146 «Посадові особи, які застосовують заходи заохочення і стягнення до засуджених неповнолітніх, та обсяг їх повноважень»; 5) ст. 147 «Переведення засуджених із виховної колонії до виправної колонії». Так, відповідно до вимог частини першої цієї статті Кодексу, засуджені, які досягли вісімнадцятирічного віку, переводяться із виховної колонії для подальшого відбування покарання до виправної колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання. При цьому питання про переведення засудженого, який досяг вісімнадцятирічного віку, з виховної до виправної колонії вирішується центральним органом виконавчої влади з питань виконання покарань за рішенням педагогічної ради і поданням начальника виховної колонії, погодженим із службою у справах дітей (ч. 2 ст. 147 КВК України); 6) ст. 148 «Залишення у виховних колоніях засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку». Як зазначено в частині першій цієї статті Кодексу, з метою закріплення результатів виправлення, завершення загальноосвітнього або професійно-технічного навчання засуджені, які досягли вісімнадцятирічного віку, можуть бути залишені у виховній колонії до закінчення строку покарання, але не довше ніж до досягнення ними двадцяти двох років. Таке залишення засуджених проводиться за рішенням педагогічної ради постановою начальника колонії, погодженою із службою у справах дітей (ч. 2 ст. 148 КВК України). При цьому на зазначених осіб поширюються умови відбування покарання, норми харчування та матеріально-побутового забезпечення, що встановлені для неповнолітніх засуджених, а умови праці встановлюються для них відповідно до законодавства України про працю (ч. 3 ст. 148 КВК України); 7) ст. 149 «Участь громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених неповнолітніх». Відповідно до вимог частини першої цієї статті Кодексу, для надання допомоги адміністрації виховної колонії в організації навчально-виховного процесу та зміцнення матеріально-технічної бази колонії, здійснення громадського контролю та оцінки рівня дотримання прав людини, вирішення питань соціального захисту засуджених, трудового і побутового влаштування осіб, які звільняються, при виховних колоніях створюється піклувальна рада з представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, діяльність якої визначається Положенням, що затверджується Кабінетом Міністрів України. Крім цього, з метою підвищення ефективності виховного впливу на засуджених і надання допомоги адміністрації виховної колонії при відділеннях соціально-психологічної служби можуть створюватись батьківські комітети, діяльність яких визначається Положенням, що затверджується начальником виховної колонії.

Такі загалом особливості виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк у виховних колоніях України, які слід враховувати персоналу ДКВС України та іншим особам, які задіюються під час проведення спеціальних операцій в УВП, застосування до засуджених заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї, а також у разі запобігання таким діям з боку персоналу колоній.

Водночас до цієї глави КВК України не включено інші положення, що визначені в КВК України, ПВР УВП та Інструкції з організації охорони та нагляду у виховних колоніях [6]. Зокрема:

1) у ст. 94 КВК України йдеться про структурні дільниці, які створюються у виховних колоніях. Так, згідно з вимогами частини першої цієї статті Кодексу у виховних колоніях створюються дільниці:

а) карантину діагностики й розподілу, в яких засуджені тримаються протягом чотирнадцяти діб та піддаються повному медичному обстеженню для виявлення інфекційних, соматичних і психічних захворювань, а також первинному психолого-педагогічному та іншому вивченню (ч. 1 ст. 95 КВК України), за результатами якого та на підставі кримінологічної і кримінально-правової характеристики на кожного засудженого складається індивідуальна програма соціально-виховної роботи, що затверджується начальником колонії (ч. 2 ст. 95 КВК України);

б) ресоціалізації, у якій тримаються засуджені, що розподілені по відділеннях соціально-психологічної служби та розміщені в жилі приміщення з локальним сумісним проживанням членів відділення (ст. 96 КВК України);

в) соціальної адаптації, у яких засуджені проживають у межах колонії в спеціально обладнаних приміщеннях (ч. 3 ст. 98 КВК України).

На кожного засудженого розробляється спеціальна індивідуальна програма підготовки до звільнення з колонії (ч. 1 ст. 98 КВК України). Ще однією особливістю тримання засуджених у зазначеній дільниці колонії є те, що працевлаштування цих осіб здійснюється на окремих виробничих об'єктах зазначених УВП або за їх межами на інших об'єктах з дотриманням вимог безпеки і постійного контролю (ч. 2 ст. 98 КВК України);

2) у ст. 100 «Зміна умов тримання засуджених до позбавлення волі», у якій визначено особливості зміни умов тримання засуджених до позбавлення волі. Зокрема, відповідно до змісту частини першої цієї статті Кодексу, залежно від поведінки засудженого і ставлення до праці та навчання, умови відбування покарання можуть змінюватися в межах однієї колонії або шляхом переведення до колонії іншого виду. При цьому зміна умов тримання в межах однієї колонії здійснюється за клопотанням начальника відділення соціально-психологічної служби постановою начальника колонії, погоджено із спостережною комісією (ч. 2 ст. 100 КВК України), а зміна цих умов шляхом переведення засудженого до іншої колонії, згідно з чинним законодавством України (ч. 3 ст. 100 КВК України) не передбачена, що теж стосується особливостей відбування покарання неповнолітніми засудженими у виховних колоніях, які варто враховувати при застосуванні заходів і засобів приборкання до засуджених;

3) у ст. 101 «Переведення засуджених до позбавлення волі», у якій закріплено особливості переведення цих осіб у межах однієї колонії або шляхом переведення в іншу; а також те, що положення цієї статті Кодексу щодо неповнолітніх засуджених не застосовуються.

У п. 10 ПВР УВП «Особливості обладнання виховних колоній» зазначені відмінності відбування покарання неповнолітніми засудженими мають більш чітке вираження, а саме:

1) житлова зона виховної колонії розмежовується на дільниці: карантину, діагностики і розподілу; ресоціалізації; соціальної адаптації;

2) указані дільниці ізолюються одна від одної та обладнуються робочими кабінетами для вихователів, спальними приміщеннями, кімнатами для приймання їжі, приміщеннями для зберігання особистих речей засуджених, кімнатами виховної роботи, туалетами;

3) у житловій зоні розміщуються гуртожитки, школа, бібліотека, центр психологічного розвантаження, ларьок, їдальня, лазня з пральнею, перукарня, робочі кабінети керівництва установи та відповідних служб;

4) у виробничій зоні розміщуються професійно-технічне училище та виробничі майстерні.

Крім цього, у пп. 11–13 та п. 15 ПВР УВП визначено особливості обладнання гуртожитків у всіх видах УВП, а також особливості розміщення неповнолітніх засуджених у дільниці карантину, діагностики і розподілу, у дільниці ресоціалізації та дільниці соціальної адаптації. Так, відповідно до вимог п. 11 ПВР УВП, особи, які відбувають покарання у виховних колоніях, розміщуються в гуртожитках і забезпечуються жилою площею за нормами, встановленими КВК України (не менше 4 м² на одного засудженого (ч. 1 ст. 115)).

Крім цього, кожному засудженому надається індивідуальне спальне місце, яке визначає начальник відділення і на якому прикріплюється табличка із зазначенням прізвища та ініціалів засудженого.

Гуртожитки у виховних колоніях, як і в інших УВП, забезпечуються інвентарем та іншими предметами за нормами, встановленими в додатку 4 ПВР УВП.

Особливостями розміщення неповнолітніх засуджених у дільниці карантину, діагностики і розподілу виховних колоній є те, що:

- а) ці особи тримаються у звичайних жилих приміщеннях протягом лише 14 діб;
- б) в їх гуртожитках, крім передбачених у п. 11 ПВР УВП приміщень, додатково обладнуються ще й кімната для приймання їжі засудженими;
- в) приймання їжі цими особами організовується та здійснюється на території тільки зазначеної дільниці колонії у спеціально обладнаному приміщенні.

Єдиною особливістю розміщення засуджених у дільниці ресоціалізації, відповідно до змісту п. 13 ПВР УВП, є те, що вони тримаються у звичайних жилих приміщеннях.

Висновок. Отже, можна вивести таке визначення особливостей виконання та відбування покарання у виді позбавлення волі: це визначені в нормативно-правових актах України з питань виконання покарань відмінності щодо процесу реалізації у кримінально-виконавчій діяльності вироків та інших рішень судів відносно осіб, засуджених до позбавлення волі, що вступили в законну силу та які обумовлюють зміст певних кримінально-виконавчих правовідносин їх суб'єктів.

Література:

1. Кримінально-виконавчий кодекс України: прийнятий 11 липня 2003 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.
2. Дані Генеральної прокуратури України за 2013 рік // <http://www.gp.gov.ua>.
3. Український радянський енциклопедичний словник : в 3 т. / [редкол. : А. В. Кудрицький (відп. ред.) та ін.]. – [2-ге вид.]. – К. : Голов. ред. УРЕ, 1987. – Т. 2 : Каліграфія – Португальці. – 1987. – 735 с.
4. Даль В. Толковый словарь : в 4 т. / Даль В. – М. : Рус. яз., 1987. – 779 с.
5. Івченко А. Тлумачний словник української мови / Івченко А. – Х. : ФОЛІО, 2000. – 540 с.
6. Про затвердження Інструкції з організації охорони та нагляду у виховних колоніях: наказ Державного департаменту України з питань виконання покарань від 20 листоп. 2004 р. № 220: із змінами від 10 квіт. 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kvs.gov.ua>.

SOME FEATURES OF THE RIGHT OF CONVICTED PERSONS TO ENSURE SAFE CONDITIONS OF SERVING PUNISHMENT IN FORM OF IMPRISONMENT

O. Kolb, O. Javorska

Statement of the problem. Recent events in Ukraine (the use of physical force, special means and weapons to activists of the Maidan in Kiev in November 2013 and February 2014.g.) intensified the specified theoretical and applied problem in correctional activities, namely: practice of application of security measures to detainees in remand prisons (hereinafter - SIZO) and penal institutions (HLC) of the closed type (such, according to the requirements of article 11 of the Criminal Executive code (CEC) of Ukraine, include correctional and educational labour colonies)) [1], shows that often the staff of the State penal service (DCAF) Ukraine is abusing this right, and sometimes exceed their authority in this case, which ultimately leads to a significant violation of

rights and legal interests of persons in pretrial detention and convicts serving sentences of imprisonment [2].

As established in the course of this study, one of the determinants contributing to this state of Affairs is the inadequate legal support for this type of criminally-Executive activity in Ukraine, as well as insufficient role of scientists in explaining the peculiarities of the legal grounds for applying to remand prisoners and persons sentenced to deprivation of liberty safeguards, including through a detailed presentation of this issue in the first place, textbooks, manuals, Scientific and practical comments to KVN of Ukraine and in other doctrinal sources, what was decisive in selecting the theme of this research and the definition of its goals and objectives.

The state of research. The study of the scientific literature shows that, as in the Soviet time (until 1991) and in the present, marked by problems scientists are much more involved in the closed (confidential) research that, no doubt, also have a negative effect on the state criminal Executive activity in Ukraine, as their results were available only for a limited group of professionals (only for individuals who have the appropriate access to the state secret) and, in turn, could not be the subject of scientific discussions for a wide range of specialists in the sphere of execution of punishments, and practitioners and the public.

Along with this, it is worth noting that certain aspects of this subject were investigated in the works of scientists of the criminal Executive profiles, namely: A. Badii There.Yu. Barash, I. G. Bogatyreva, Vladimir Vasilevich, A. M. GUI, S. V. Denisov, Denisova T. A., Dremina, V. M., A. V. Kyrylyuk, A. V. Korchinsky A. G. Kolb, I. M. Kopotun, A. V. Merkulova, A. J. Stepaniuk, M. V. Trubnikova, I. S. Yakovets, S. J. Parenica and others.

However, the number of such scientific development is scanty, at the very time when theoretical and applied problems in this area are obvious and highly relevant given the need to improve both the legal framework and legal mechanism for the application to the persons detained in remand centres and correctional and juvenile correctional facilities, security measures (physical force, special means and weapons).

Description of the main provisions. The need to identify this issue as a separate task of the study due to at least two circumstances:

- first, the law defined the peculiarities of the application of physical force, special means and weapons to convicted prisoners in places of deprivation (part 3, article 106 of KVN of Ukraine);

- secondly, the need to ensure the implementation of tasks for the prevention of crimes and offenses by convicted persons in places of deprivation of liberty, including by avoiding the need to use staff of correctional and educational colonies of physical force, special means and weapons to convicted using the design features of equipment different levels of security of the colonies and their structural sections.

It is through the application of measures and means of curbing convicted only in exceptional cases, when you have exhausted all other methods of verbal and psychological impact on the offender, including the methods used to avoid the need to commit such actions by prison staff. Thus knowledge of the structural features and characteristics of the UIN for individuals who are involved in specified types of investigative activities, including for special operations (their equivalent defined in article 105 of KVN of Ukraine), is a compulsory requirement and counted in determining the legality of application of measures of physical force, special means and firearms by the personnel of correctional colonies and other divisions of law enforcement agencies.

Thus, in this case, solved the problem of the dual-track process of application of measures and means of curbing, substantial elements of which is laid in their application to different categories of convicted persons and of the equipment of their colonies and plots.

The contents of the first of the circumstances referred to above, is that as shown by the analysis of the normative-legal acts of Ukraine on the application to the convicted persons in places of deprivation of liberty measures and means of safety, along with General legal bases

defined in the law, also provides for special conditions of such activity DCAF staff of Ukraine regarding certain categories of persons convicted to deprivation of liberty which, no doubt, consider in law enforcement and law-making and scientific spheres in the development of measures aimed at improving legal mechanism on these issues. In particular, part 3 of article 106 of KVN of Ukraine "Grounds of application of measures of physical influence, special means and weapons" States that to convicted juveniles and women not applied straitjacket. In addition, this article of the Code stipulates that it is prohibited to apply measures of physical influence, special means and guns to women with obvious signs of pregnancy, persons of advanced age or with severe signs of disability and minors, unless they commit a group or armed attack threatening the life and health of prison staff or other persons, or of armed resistance.

Analysis of scientific literature and practice on the designated topic of the study gives grounds to assert that such approach of the legislator of Ukraine due to the following circumstances:

1) differentiated definition of the procedure and conditions of execution and serving the punishment of deprivation of freedom for various categories of convicted persons (article 18, section 20 General part 3, Chapter 21, article 88, 92 and other Special parts of KVN of Ukraine);

2) physical, mental, psychological and physiological state of objects of legal protection (in this case prisoners) referred to in part 3 of article 106 of KVN of Ukraine;

3) differences of equipment and confinement of persons sentenced to deprivation of freedom in the structural areas of correctional and educational colonies (V. 94-99 KVN of Ukraine);

4) the degree of social danger of certain types of convicted persons to deprivation of liberty and security of the colonies in which these persons are serving sentences.

Therefore, and given the content of the objectives of the study, defined in the title of this division of the dissertation, it is necessary to fully analyze and establish the nature of problems that affect the above-mentioned circumstances, and also to figure out the meaning of each of the terms used in part 3 of article 106 of KVN of Ukraine, which determined the peculiarities of application of measures of physical influence, special means and weapons, with separate categories of convicts in places of deprivation of liberty.

In science, a special understand the philosophical category, which is expressed through the content of the interlinked, interdependent and interactive concepts as "single", "special", "General" [3, p. 594].

In the dictionary of V. Dahl noted that special – it's individual, not General; distinct; other [4, p. 701].

In an Explanatory dictionary of the Ukrainian language on the special stated that it is not the same as another; not like any other; typical only for a particular object, phenomenon, entity [5, p. 305].

From a philosophical point of view, unit, special, General are the category, reflecting the dialectical unity of and difference between things and phenomena. In this case a single (separate, individual) captures individual things and phenomena, which are characterized by respective spatial and temporal boundaries, corresponding to the quality. Total existing objectively expresses the commonality between objects, phenomena and processes within the boundaries of a particular qualitative characteristic and does not exist outside the unit. In the category reflects a special moment of the dialectical unity of the universal and the singular, and stands as a concrete manifestation of the General [3, p. 560].

According to these methodological principles, and given the fact that in Chapter 21 of KVN of Ukraine determined the peculiarities of serving the punishment of deprivation of liberty of juvenile offenders, in this scientific development it has become one of the objectives of the study. Moreover, in Chapter 21 of KVN of Ukraine the legislator only fragments referred to these features in certain norms, namely: 1) article 143 "Peculiarities of serving the punishment in educational colonies"; 2) article 144 "incentives that apply to convicted juveniles"; 3) article 145

entitled "sanctions applicable to juveniles convicted"; 4) article 146 "the Officials who used the event to promote and sanction for convicted juveniles and the scope of their authority"; 5) article 147 "the Transfer of convicted persons from educational colony to correctional colony". So, according to the requirements of part one of this article of the Code, convicted persons, under the age of eighteen, transferred from educational colony for further serving of punishment in penal colony of minimum security General conditions of detention. The question of the transfer of the convicted person, under eighteen years of age, of educational in the colony is decided by the Central Executive authority for the execution of sentences decided upon by the teachers Council and the recommendation of the chief of the educational colony, agreed with the service for children (section 2 of article 147 of KVN of Ukraine); 6) article 148 "Leaving in educational colonies of convicts who have reached the age of eighteen". As stated in the first part of this article of the Code, for the purpose of fastening of results of correction, end educational or vocational training, prisoners who have reached the age of eighteen, may be left in educational colonies before the end of the sentence, but not longer than until the age of twenty-two years. The remaining convicted by decision of the pedagogical Council by decree of the head of the colony, agreed with the service for children (section 2 of article 148 of KVN of Ukraine). While these persons are subject to punishment, norms of nutrition and material provision established for juvenile offenders, and the conditions are set for them in accordance with the legislation of Ukraine about work (part 3 of article 148 of KVN of Ukraine); 7) article 149, "the Participation of the public in correction and re-socialization of convicted juveniles". In accordance with the requirements of part one of this article of the Code, to assist the administration of educational colony in the organization of the educational process and strengthening material and technical base of the colony, the implementation of public monitoring and assessment of compliance with human rights, addressing issues of social protection of convicted persons, labor and consumer device of persons exempted in educational colonies is created a Board of Trustees from representatives of public authorities, local governments, public organizations, the activity of which is determined by the regulations that approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine. In addition, with the aim of improving the efficiency of educational influence on convicted prisoners and providing assistance to the administration of educational colony with the departments of social and psychological service may be established parent committees, are governed by the regulations approved by the chief of the educational colony.

These are the General features of execution of the penalty of deprivation of liberty for certain term in educational colonies of Ukraine to consider the DCAF staff of Ukraine and other persons who are involved during carrying out special operations in UIN, apply to those convicted of physical force, special means and weapons, as well as to prevent such action on the part of prison staff.

At the same time before in this Chapter KVN of Ukraine does not include other necessary provisions defined in KVN of Ukraine, the PTS and the IUT of the Instruction on organization of protection and supervision in correctional facilities [6]. In particular:

1) in article 94 of KVN of Ukraine we are talking about structural parts, which are created in educational colonies. So, according to the requirements of the first part of this article of the Code, in educational colonies are created plots:

a) the quarantine, diagnostics and distribution, in which the convicts are kept for fourteen days and subjected to full medical examination to identify infectious, somatic and mental diseases, and the primary psychological-pedagogical and other learning (part 1 of article 95 of KVN of Ukraine), the results of which and on the basis of criminological and criminal-legal characteristics on each of the convicted individual program of social-educational work, which shall be approved by the head of the colony (part 2 of article 95 of KVN of Ukraine);

b) re-socialization, in which prisoners are kept, which are distributed along the branches of the socio-psychological service and located in a residential area with a local living together of members of the branch (article 96 of KVN of Ukraine);

b) social adaptation, in which the convicts live within the colony in specially equipped premises (part 3 of article 98 of KVN of Ukraine).

On each of the convict developed a special individual program of preparation for release from prison (part 1 of article 98 of KVN of Ukraine). Another feature of the detention in a specified area of the colony is that the employment of these persons is made on separate production facilities specified DIP or outside other facilities in compliance with security and continuous monitoring (part 2 of article 98 of KVN of Ukraine);

2) in article 100 "changing the conditions of detention of persons convicted to deprivation of freedom" that defines the characteristics of changes of conditions of detention of persons sentenced to deprivation of liberty. In particular, according to the content of the first part of this article of the Code, depending on the behavior of the convicted person and attitude to work and study the conditions of the sentence can vary within the same colony or by transfer to the colony of another species. The change in conditions in one colony is carried out at the request of the head of the Department of social and psychological service by a resolution of the head of the colony, agreed with the Supervisory Board (section 2 of article 100 of KVN of Ukraine), and changes in these conditions by the transfer of the convict to another colony, in connection with the current legislation of Ukraine (part 3, article 100 of KVN of Ukraine) does not provide that the same applies to the peculiarities of serving the punishment of minors condemned in educational colonies that should be considered when applying measures to hold convicted persons;

3) in article 101 "Transfer of persons convicted to deprivation of freedom", which sets out the specific features of translating these individuals within one colony or by transfer to another; and that the provisions of this article of the Code concerning juvenile offenders are not applied.

In clause 10 PTS UIN "equipment Features of educational colonies" these differences of punishment juvenile offenders have a more precise expression, namely:

1) residential zone the colony is delimited on the land: the quarantine, diagnostics and distribution; re-socialization; social adaptation;

2) these areas are isolated from each other and equipped working rooms for teachers, dormitories, rooms for eating, rooms for storage of personal belongings of prisoners, the educational work rooms, toilets;

3) in a residential zone there are dormitories, a school, a library, a center of psychological relief, a stall, a dining room, bath with Laundry, a Barber shop, the offices of the management institutions and the relevant services;

4) in the production area are vocational school and workshops.

In addition, in the PP. 11-13 and p. 15 PTS UIN the features of the equipment of dormitories in all kinds of DIP, as well as the particular placement of juveniles convicted in the plot of quarantine, diagnosis and distribution in the area of re-socialization and social adaptation. Thus, in accordance with the requirements of section 11 of SLDs ITU, persons who serve their punishment in educational colonies are placed in dormitories and are provided with living space according to the norms established KVN of Ukraine (at least 4 m² per inmate (paragraph 1 of article 115)). In addition, each convict is provided with an individual sleeping place, which is determined by the Department head and to which is attached a sign with the name and initials of the convict.

Dormitories in educational colonies, as in other ITU provided equipment and other items according to the standards laid down in Annex 4 PTS ITU.

The characteristics of juvenile offenders in the area of quarantine, diagnostics and distribution of colonies is that:

a) these persons are in ordinary residential premises within 14 days;

b) in their dormitories, except as provided in paragraph 11 PTS ween spaces, additionally equipped with still room for eating convicts;

b) eating these individuals is organized only on the territory of a certain portion of the colony in a specially equipped room.

The only feature of the placement of convicts in the area of resocialization, in accordance with claim 13 PTS ITU, is that they are kept in conventional dwellings.

Conclusion. Therefore, it is possible to deduce such a definition of the features of the enforcement and serving of sentences of deprivation of liberty: it is defined in normative-legal acts of Ukraine concerning execution of punishments of differences regarding the implementation in correctional activities of sentences and other decisions of courts in respect of persons sentenced to deprivation of liberty, entered into legal force and which determine the specific content of the penal legal relationship to their subjects.

Reference:

1. Kry`minal`no-vy`konavchy`j kodeks Ukrayiny`: pry`jnyaty`j 11 ly`pnja 2003 roku // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.
2. Dani General`noyi prokuratury` Ukrayiny` za 2013 rik // <http://www.gp.gov.ua>.
3. Ukrayins`ky`j radyans`ky`j ency`klopedy`chny`j slovny`k : v 3 t. / [redkol. : A. V. Kudry`cz`ky`j (vidp. red.) ta in.]. – [2-ge vy`d.]. – K. : Golov. red. URE, 1987. – T. 2 : Kaligrafiya – Portugal`ci. – 1987. – 735 s.
4. Dal` V. Tolkovyj slovar` : v 4 t. / Dal` V. – M. : Rus. yaz., 1987. – 779 s.
5. Ivchenko A. Tlumachny`j slovny`k ukrajins`koyi movy` / Ivchenko A. – X. : FOLIO, 2000. – 540 s.
6. Pro zatverdzhennya Instrukciyi z organizaciyi oxorony` ta naglyadu u vy`xovny`x koloniyax: nakaz Derzhavnogo departamentu Ukrayiny` z py`tan` vy`konannya pokaran` vid 20 ly`stop. 2004 r. # 220: iz zminamy` vid 10 kvit. 2011 r. [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu :<http://www.kvs.gov.ua>.